

7. Mutassa be a védelmi igazgatás alapelveit és a védelmi igazgatással szemben támasztott követelményeket!

1. A védelmi igazgatás fogalma, célja, kialakításának alapelvei és követelményei

„**A védelmi igazgatás:** a háborúban vagy rendkívüli időszakban az állam és a közigazgatás működését irányító hierarchikus felépítésű közigazgatási szervezet.”

„**Célja:** a honvédelmi felkészítésben és országmozgósításban, az ország háború alatti vagy rendkívüli időszakok idején való működésének biztosításában részt vevő szervek tevékenységének szervezése, összehangolása, irányítása a rájuk háruló honvédelmi feladatok hatékony és szakszerű végrehajtása érdekében.”

Ha a védelmi igazgatást az ország teljes védelme, azaz a honvédelem kiterjesztett fogalma szerinti megvalósításának oldaláról vizsgáljuk, akkor tartalma a következőképpen határozható meg.

„**A védelmi igazgatás** az ország civil rendszerének meghatározó eleme, az ország védelmi felkészítését irányító, szervező, koordináló kormányzati-közigazgatási rendszer, amelyet összefoglalóan védelmi igazgatásnak nevezünk.”

A két fogalmi meghatározás között egy lényeges eltérést figyelhetünk meg. Addig, amíg a Hadtudományi Lexikon a védelmi igazgatást csak a *rendkívüli idősakra* (azaz a háború és a háborús veszélyeztetettségű időszakokra) értelmezi, addig a Németh Sándor - Dr. Patyi Sándor által meghatározott fogalom már komplexebb, kiterjed az ország teljes védelmére, és nemcsak ezen időszakhoz köti.

Az utóbbi években az ország átfogó (teljes) védelmének megvalósításában a védelmi igazgatás szerepe, fontossága megnőtt, feladata, hatás- és jogköre kiszélesedett.

A változás elsősorban a „nem katonai jellegű” veszélyek, válságok és katasztrófák vonatkozásában szembetűnő. Ezzel összefüggésben a védelmi igazgatás kiterjedt feladat, hatás- és jogkörét a katasztrófavédelmi törvény (2011. évi CXXVIII. tv.) és végrehajtási rendeletei szabályozzák.

A védelmi igazgatás - mely elsősorban az ország fegyveres védelmét szolgáló *felkészítési és gazdaságmozgósítási* feladatok végrehajtása érdekében jött létre - szervezeti kialakítását és irányítási rendjét elsősorban a honvédelmi törvény (2011. évi CXIII. tv.) szabályozza.

A védelmi igazgatásnak a honvédelem rendszerében betöltött helyét és szerepét a biztonságpolitikai és védelmi szakemberek gyakran eltérő módon értékelik és ítélik meg. Vannak, akik a honvédelem elemeinek civil és katonai csoportosítására hivatkozva a védelmi igazgatást a honvédelem alapvető elemei közé sorolják. Olyanok is akadnak, akik azt vallják, hogy *a honvédelmi rendszernek csak egy területe*, annak ellenére, hogy a védelmi igazgatásnak nincs a honvédelem rendszerében olyan fogható és behatárolható területe, mint például a fegyveres erőkné, a polgári védelemnek, illetve a gazdaságnak, melynek védelmét, és az arravaló felkészítését meg kellene oldani vagy valósítani.

Nem vitatva a védelmi igazgatásnak hazánk védelmi rendszerében betöltött kiemelten fontos szerepét, *a védelmi igazgatás* a védelem megvalósításának csak egy eszközrendszere, *mely a honvédelemmel (országvédelemmel) összefüggő védelmi feladatok végrehajtását hivatott biztosítani*. Ez a megállapítás összhangban van a védelmi igazgatás fogalmának és céljának meghatározásával és az ott rögzített feladataival.

A védelmi igazgatás rendszerének a meghatározott alapelvek szerinti kialakítása csak úgy valósítható meg, ha olyan követelményeket támasztunk a rendszerrel szemben, melyek összhangban vannak az ország védelmi- és biztonságpolitikai alapelveivel, valamint a demokratikus jogállamiság követelményeivel.

2. A VÉDELMI IGAZGATÁS ALAPELVEI

- nemzeti, szövetségi és osztársadalmi jelleg,
- védelemre orientáltság,
- működőképesség és arányosság,
- összkormányzati felelősség,
- a nemzetközi egyezmények tiszteletben tartása.

3. A VÉDELMI IGAZGATÁS KÖVETELMÉNYEI

- a jogállamiság biztosítása,
- integrált rendszer kialakítása,
- modulszerű kiépítés,
- piacgazdasági alapon történő működés,
- minimális ráfordítás igénye,
- csak szükséges változtatások biztosítása.